

הגדי וחלב
לפרשת משפטים
הרב יצחק דור – ראש הישיבה

את המצוות של פרשת משפטים חותמים עניני שלשת הרגלים והעליה לרגל.

הפסוק המסיים את כל הדינים הוא: "ראשית ביכורי אדמתך תביא בית ה' אלוקיך, לא תבשל גדי בחלב אמו". מדוע איסור בשר בחלב הוא זה החותם את הכל?

הערה מיוחדת של החת"ם סופר בפירושו לתורה יכולה לשפוך אור מאוד עמוק על פרשה זו. כותב החת"ם סופר: "הענין שלא להתאכזר לבשל הגדי באותו דבר עצמו שנברא לפרנסתו ולקיומו הינו חלב אמו, ואיך נבשל בהחלב הזה את הבשר".

את האיסור של בשר בחלב מסביר החתם סופר שלא יתכן לערבב את הדבר המקיים, את החלב המחיה את הגדי, את ה"אמהות" עם הדבר המפסיק את חייו של הגדי, הבישול והשחיטה. כלומר יש כאן בעיה מוסרית, ואם תשאל השאלה כלשונו של הפרשן הגדול שד"ל: "ואפע"פ שאחר ששחיטת הגדי מותרת, מה אכפת לו ולאמו באיזה משקה יבושל? מכל מקום המעשה הזה מקנה תכונה רעה בנפש האדם העושה והרואה". כלומר הבעיה היא שלנו, של מי שמבשל את הגדי ולא של הגדי! ומאחר שזו הבעיה, הדבר המקיים והמחיה לא מתקבל שיהיה הדבר המכלה וההורג.

ממשיך החתם סופר ואומר: "והנה בעוונותינו הרבים בחורבן בית המקדש, ממרום שלח אש, שהוא בעצמו הדבר שנברא לקיים את המקדש, אש מהשמיים על המזבח כדכתיב ותצא אש מלפני ה'... וכבוד ה' מלא את המשכן. וכמראה אש לילה, ונהפך רחמנא ליצלן ממרום שלח אש והיינו ממש כמו בשול בשר בחלב".

לפי דברי החתם סופר בחורבן בית המקדש ע"י אש, שהיא גם הדבר המחיה (שכינה בביהמ"ק היא ע"י אש) וגם הדבר שהרס, בישל לכאורה הקב"ה גדי (בית המקדש) בחלב אמו (באש שהיא הגורם המחיה את המקדש).

כדי שהדבר הנורא הזה לא יתרחש צריך לא להגיע למצב של כעס הקב"ה עלינו ולכן זה חותם את שלשת הרגלים, מצות בית המקדש ועליה לרגל כדוגמת הביכורים. עד כאן דברי החתם סופר.

אפשר להרחיב את מחשבותיו של החתם סופר על כל המערכת של פרשת משפטים לאחר מתן תורה. יש כאן הארת אזהרה גדולה, עלינו להישמר שאותה תועלת רוחנית והרצון לעבוד את ה' אשר עומדת בבסיס העולם הדתי שלנו, של קיום המצוות, לא תהפך חלילה לגורם המפריע והמחבל. שהגדי לא יבושל בחלב אימו.

שבת שלום ומבורך!